

Programma 8 Basisinfrastructuur mobiliteit

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

De voortgang van programma 08 Basisinfrastructuur Mobiliteit ligt op schema.

Het aanbod in het OV kunnen we voldoende op peil houden, dit is belangrijk voor de toekomst van het OV in het Brabantse mobiliteitssysteem. Voorzichtig begint de reiziger terug te keren naar het OV (65 % over eerste drie maanden t.o.v. periode in 2019). Hieronder valt een relatief hoog aantal studenten en daardoor blijven de reizigersopbrengsten verder achter. De onzekerheid over het terugkeren van het coronavirus blijft en er is duidelijkheid dat de beschikbaarheidsvergoeding van het Rijk na 2022 niet wordt gecontinueerd. Indien de situatie daartoe aanleiding geeft, kunnen we samen met de vervoerders snel opschalen. Corona heeft ook effect op de aanbestedingen van aflopende concessies. Concessie West-Brabant is via een noodconcessie van 2 jaar verlengd tot medio 2025. We bekijken voor de andere concessiegebieden naar mogelijkheden om een optimaal aanbestedingsresultaat te behalen.

Ondanks de lockdowns en het veranderende reisgedrag tijdens de Coronapandemie, is het aantal verkeersslachtoffers in Brabant beperkt afgenomen en nog steeds te hoog. We blijven structureel inzetten op het verkeersveiliger maken van onze provincie, via onze pijlers gedrag (educatie, campagnes en voorlichting), infrastructuur en handhaving.

Alhoewel de stikstofproblematiek voor specifiek onderhoudswerkzaamheden redelijk beperkt is, leidt dit wel tot vertraging waar we de onderhoudswerkzaamheden combineren met reconstructie. Hierdoor is meer incidenteel onderhoud nodig in plaats van planmatig onderhoud, dit om achterstallig onderhoud te voorkomen. We zien de druk op de onderhoudsbegroting fors toenemen door sterk oplopende prijzen vanwege de situatie in Oekraïne. In de eerste helft 2022 is het uitvoeringsprogramma KOPI herijkt. De uitvoering van de (wettelijke) basistaken moeten we te allen tijden borgen. Daarin staan we voor een aantal (financiële) uitdagingen de komende periode. De Staten zijn over de eerste contouren van oplossingsrichtingen geïnformeerd. We moeten daarbij op zoek naar een goede balans in de driehoek van borging van de wettelijke basistaken van onderhoud provinciale wegen en OV, regionale samenwerking op het gebied van data en smart mobility en de programmering van mobiliteitsprojecten.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor een robuust en betrouwbaar mobiliteitssysteem.

Door zorgvuldig (functioneel) beheer en onderhoud dragen de rijks- en provinciale wegen maximaal bij aan een betrouwbaar mobiliteitssysteem, nu en in de toekomst:

- De ontwikkeling in de Kwaliteitsindicator Provinciale Wegen (provinciale wegen): KPW $\geq$ vorig jaar.
- De ontwikkeling in de klantwaardering voor de Brabantse wegen via het WOW-onderzoek (provinciale wegen): WOW $\geq$ vorig jaar.

Mate van tevredenheid onder Brabanders en Brabantse ondernemers over hun reistijd en de voorspelbaarheid van de reistijd:

- Ontwikkeling in de OV-klantenbarometer: OV-klantenbarometer $\geq$ vorig jaar



Stand van zaken

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud op provinciale wegen.

Ondanks fors lagere reizigersaantallen is de afschaling van het OV-aanbod beperkt. Als de vraag naar OV daartoe aanleiding geven, kan het aanbod (binnen de financiële mogelijkheden) snel worden opgeschaald.

Wat gaan we daarvoor doen?

Planmatig beheer en onderhoud provinciale infrastructuur Omschrijving (toelichting)

- We voeren planmatig beheer en onderhoud uit op de provinciale infrastructuur zoals afgesproken in de meerjarige kwaliteitsvisie (KOPI, 2018): de score van de kwaliteitsindicator voor de onderdelen doorstroming, fietspaden en verkeersveilige inrichting binnen de vastgestelde bandbreedte.
- We geven inzicht in de consequenties van de verschillende scenario's voor bezuiniging op beheer en onderhoud provinciale wegen: gereed 1e helft 2022.

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Door vertraging bij infrastructurele reconstructies loopt de planning van een aantal hiermee gecombineerde onderhoudswerkzaamheden ook vertraging op. Hierdoor is meer incidenteel aanvullend onderhoud nodig om tijdelijk het areaal op kwaliteitsniveau te houden, met als gevolg extra kosten. Het beleid voor de beheer- en onderhoudstaak provinciale wegen is via de uitvoeringsagenda KOPI herijkt en de Staten zijn geïnformeerd over de bezuinigingsscenario's vanwege de toegenomen onderhoudstaak en sterk oplopende prijzen.

Uitvoering OV-concessies en transitie gedeelde mobiliteit

Omschrijving (toelichting)

- We zorgen voor een betrouwbaar OV-systeem: rituitval in de concessies is maximaal 0,2%.
- Nota van uitgangspunten voor de aanbesteding concessie West (start juli 2025) en flexcontract (start januari 2024) is in 2022 vastgesteld.
- We zorgen voor voldoende aanbod van vormen van gedeelde mobiliteit dat aansluit bij de vraag van reizigers. Dit doen we door experimenten binnen en buiten de bestaande concessies: minimaal 3 pilots en experimenten per jaar opgestart.
- Passend bij de verschuiving van OV naar gedeelde mobiliteit, streven we ernaar dat het aanbod van mobiliteitsdiensten voor de gebruiker inzichtelijk is door in te zetten op een goed functionerend MaaS-platform (mobiliteit als dienst). We introduceren uiterlijk in 2025 een betrouwbaar en goed functionerend MaaS-platform(s) in de stedelijke regio's en in het landelijk gebied van Brabant voor de reizigers voor minimaal 1 concessie.

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van OV-concessie staat nog altijd fors onder druk. De lagere (betalende) reizigersaantallen, het aflopen van de beschikbaarheidsvergoeding door het Rijk na 2022 en de recente prijsstijgingen op brandstoffen maken het extra lastig om het aanbod op peil te houden. We maken de (financiële) gevolgen ervan inzichtelijk. Ook leveringsproblemen van chips (noodzakelijk voor de bussen maar ook bijvoorbeeld betaalapparatuur in de bussen) hebben gevolgen voor het OV.

Ook de pilots en experimenten voor de transitie gedeelde mobiliteit blijven lastig in de huidige omstandigheden binnen het OV.

Data, digitalisering en Smart Mobility

Omschrijving (toelichting)

- Het uitvoeringsplan Krachtenbundeling Smart Mobility Zuid-Nederland 2020-2023 is gerealiseerd in 2023.
- De eerste versie van de Staat van Mobiliteit (indicatoren) is gereed in 2023.

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

De eerste pakketten van de gebiedsgerichte aanpak Smart Mobility zijn in uitvoering.
De Staat van Mobiliteit is beschikbaar en wordt de komende tijd verder doorontwikkeld.

Wat willen we bereiken?**We gaan voor veilige mobiliteit.**

In Brabant streven we naar nul verkeersslachtoffers. Elke verkeersslachtoffer is er één te veel.

- De ontwikkeling van het aantal dodelijke verkeersslachtoffers (Noord-Brabant & provinciale wegen): aantal dodelijke verkeersslachtoffers (conform CBS) < vorig jaar.

	2020*	2021*	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
aantal	99	91									

* realisatie

In 2030 hebben we de helft minder verkeersongevallen dan in 2020.

- De ontwikkeling van het aantal ongevallen met lichamelijk letsel (Noord-Brabant & provinciale wegen): aantal ongevallen met lichamelijk letsel.

	2020*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
aantal	1.686										

* realisatie

De sociale veiligheid is in 2030 toegenomen ten opzichte van 2020.

- De ontwikkeling van de OV-klantbarometer onderdeel veiligheid: OV-klantbarometer onderdeel sociale veiligheid >= vorig jaar.

Stand van zaken

Het aantal verkeersdoden (officiële cijfer CBS) is in 2021 uitgekomen op 91, een daling tov 2020. In het eerste kwartaal van 2022 heeft er in korte tijd een aantal ernstige ongevallen plaatsgevonden op de Brabantse wegen. Het aantal verkeersdoden ligt na de eerste 3 maanden beperkt hoger dan in dezelfde periode van 2021. Ieder slachtoffer is er één te veel, daarom is het treffen van verkeersveiligheidsmaatregelen en -interventies ook zo belangrijk. We monitoren de ontwikkeling in de rest van het jaar nauwlettend, het verhogen van de verkeersveiligheid blijft onze prioriteit.

Wat gaan we daarvoor doen?**Sociale veiligheid****Omschrijving (toelichting)**

- We zorgen voor een veilig OV-systeem: aantal incidentmeldingen is lager dan in het voorgaande jaar.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Het is de verwachting dat de afschaffing van de mondkapjesplicht in het OV een positief effect heeft op het aantal incidenten in het OV.

Verkeersveiligheid

Omschrijving (toelichting)

- We zorgen voor educatie verkeersveiligheid: aantal leerlingen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en MBO dat bereikt is met BrabantsVerkeersveiligheidsLabel (BVL), Totally Traffic (TT) en TT projects (groter of gelijk aan vorig jaar).

	2021	2022	2023
aantal	207.500	209.500	211.000

**realisatie 2020 = 219.209. Door corona staan lesprogramma's onder druk en vinden we het nog te vroeg om de streefwaarden bij te stellen.*

- We voeren in deze bestuursperiode voor € 15 mln kleinschalige maatregelen uit ter verbetering van de verkeersveiligheid op provinciale wegen.

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van de activiteiten verkeersveiligheid ligt op schema.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor schone, stille en gezonde mobiliteit.

We gaan in Noord-Brabant uit van een ten minste 50% reductie van broeikasgassen (waaronder CO₂) en ten minste 50% gebruik van duurzame energie. De uitstoot van overige emissies (NO_x, fijnstof) is significant afgenomen in 2030. Op grond van het Schone Lucht Akkoord is het streven om in 2030 tot een reductie te komen van 50% van de negatieve gezondheidseffecten van verkeersemisies ten opzichte van 2016:

- Ontwikkeling emissie broeikasgassen vanuit mobiliteit uitgedrukt in CO₂-equivalenten (in absolute aantallen in tonnen uitstoot) (Noord-Brabant): emissie < vorige jaar.

We zorgen in Noord-Brabant dat de overlast van verkeer geminimaliseerd wordt door in te zetten op stille voertuigen en infrastructuur:

- Ontwikkeling aantal objectief geluidgehinderden waar de wettelijke geluidnormen worden overschreden (provinciale wegen): aantal < vorig jaar.



Stand van zaken

Via uitvraag bij aanbestedingen dagen we de markt maximaal uit op het gebied van duurzaamheid. Door de recente prijsontwikkelingen in de markt als gevolg van de situatie in Oekraïne kan dit mogelijk onder druk te komen staan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Duurzaamheid

Omschrijving (toelichting)

- Hergebruik van beton / asfalt bij provinciale infraprojecten op basis van contract: minimaal 50% (100% circulair in 2050).
- Energieneutraal bouwen van de provinciale infrastructuur op basis van contract (100% in 2030).
- Samenwerkingsverband voor duurzaam bouwen van wegen in Brabant is operationeel en positief gewaardeerd door betrokken partners in 2023.

- Het OV-netwerk in Brabant is duurzaam. In 2025 100% elektrische bussen in de concessies in Brabant:

% elektrische bussen in concessie	2021	2022	2023	2024	2025
norm	10%	20%	20%	40%	100%

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Met de ambitie van 100% zero emissie OV in 2025 lopen we voor op de landelijke afspraak hierover (2030). Nieuwe concessies zijn het moment om hierin stappen te zetten zonder dat er sprake is van kapitaalvernietiging. Doordat de aanbestedingen voor nieuwe concessie als gevolg van de situatie in het OV door corona opschuiven, zal ook de ambitie van volledig zero emissie ook later worden gerealiseerd (2027). Door gebruik te maken van de Rijksregeling stromen wel versneld Zero Emissie bussen in binnen bestaande concessies. Voorstel is om de indicator hiervoor aan te passen. Voor concessie West-Brabant speelt ook de realisatie van een toekomstvaste Zero-Emissie busremise een rol waarover de Staten begin dit jaar een positief besluit hebben genomen.

Ontwikkelingen en onzekerheden

De uitvoering wordt geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen en onzekerheden:

- Sterk oplopende prijzen sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en mogelijke leveringsproblemen van specifieke bouwmaterialen.
- Onzekerheid rondom (ontwikkeling van) wet- en regelgeving rondom stikstof en daarmee samenhangende vergunningverlening.
- Het aflopen van de regeling van de beschikbaarheidsvergoeding voor het OV door het Rijk na 2022.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

8. Basisinfrastructuur mobiliteit	Begroting t/m wijz. 1	Wijziging 2	Begroting t/m wijz. 2
Lasten	183.577	6.105	189.682
Baten	2.440	3.014	5.454
Saldo baten en lasten	181.137 N	3.091 N	184.228 N